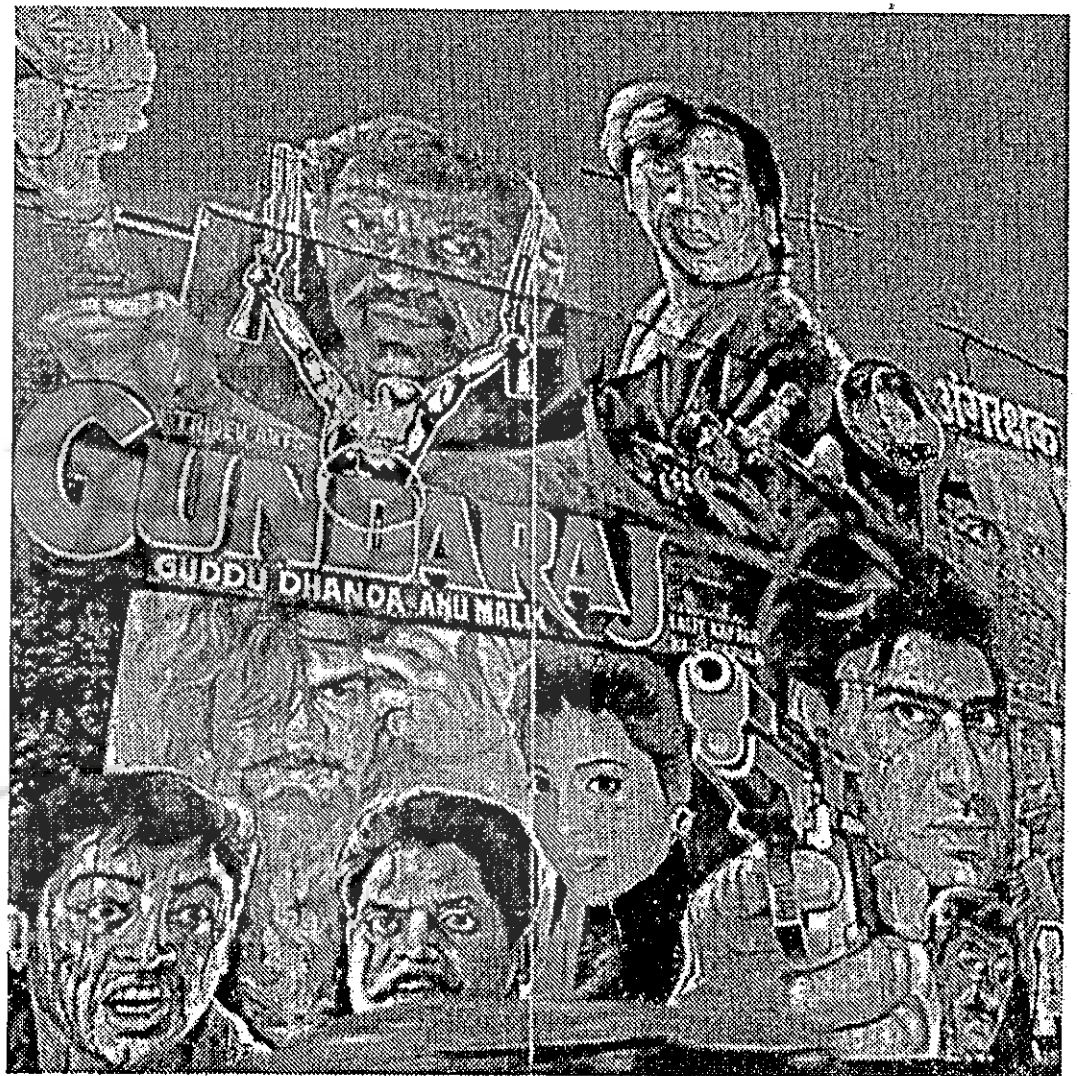

پشت پرده سینمای هند چه خبر است؟

گنگسترها در سینمای هند

توجه: بردیا زیاری

پوستر فیلم «گاندراج» در یکی از خیابانهای بمبئی

نکنند، به روی آنها اسید خواهند پاشید. آنها همچنین چند تن از اعضای اداره سانور را متقاعد کردند که چندین صحنه فیلم شتی را کوتاه نکنند. در غیر اینصورت این افراد با مشکلاتی روبرو می‌شوند. آنچه که در رابطه با فیلمهای شتی بوجود آمد، چیز غریبی در داخل صنعت سینمای هند نیست. پلیس تخمین می‌زند حدود ۵۰٪ از صنعت سینمای هند به دست جنایتکاران سازماندهی می‌شود. اس. سی. مالهوترا رییس پلیس بمبئی می‌گوید: «ارتباط عمیقی بین صنعت فیلم و مافیای زیرزمینی وجود دارد.» در سالهای اخیر تعداد کسانی که از دنیای زیرزمینی برای ایفای نقش وارد صنعت سینما می‌شوند، افزایش یافته

در هند، گنگسترها فقط سوزهای برای فیلمهای سینمایی نیستند. آنها همچنین روی فیلمها سرمایه‌گذاری می‌کنند، کارگردانی این فیلمها را انجام می‌دهند و حتی به عنوان بازیگر در آنها هم ظاهر می‌شوند. چیدا مبارا شتی یک تهیه‌کننده در شهر بنگلور بود، او به زودی متوجه شد که همکاری با موهان خیلی سودمند است. موهان و دوستان گنگسترش نه تنها به روی تعدادی از فیلمهای شتی سرمایه‌گذاری کرده‌اند، بلکه یکی دو بازیگر را نیز - که علاقه‌ای به کار با آنها را نداشته‌اند - وادار کرده‌اند که در فیلمهای آنها بازی کنند. آنها بازیگران موردنظر را تهدید کرده‌اند که اگر در فیلمهای شتی بازی

است. برای مثال موهان علاقه خود را برای حضور در فیلمهای هندی پنهان نمی‌کند. آنچه که او و تعداد دیگری از همکارانش نمی‌توانند درک کنند این است که درگیر شدن در دنیای فیلم یک ریسک بزرگ است.

مراکز اصلی صنعت سینمای هند در بمبئی، بنگلور، مدرس و کلکته قرار دارد. در این مراکز بیشترین تعداد فیلم سینمایی در عرض یک سال - یعنی چیزی حدود ۹۰۰ فیلم - ساخته می‌شود. اما حدود نیمی از این فیلمها هیچوقت به پایان نمی‌رسند، و ۹۸٪ درصد آنها که اکران می‌شوند، با فروشهای بسیار کمی روبرو می‌شوند.

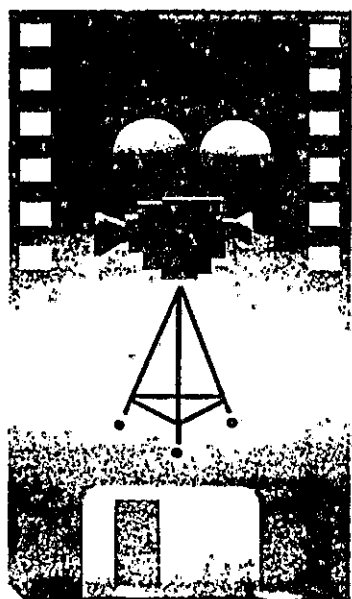
برای مثال چهار فیلم اولی که شتی با سرمایه مالی موهان کارگردانی کرد شکست تجاری خوردند. یک دو - چین فیلم دیگر هم در کنار این فیلمها به سرنوشت مشابهی دچار شدند. همین مسأله باعث شد تا موهان و دوستانش درسی به شتی بدهند. این درس نه فقط به او، که به دیگر تهیه‌کنندگان مقروض بنگلوری هم بود.

پلیس ادعا می‌کند گنگسترها شتی را روبرو و در یک گاراژ مخروبه او را شکنجه کرده‌اند. نتیجه این شکنجه‌ها این بود که وی کشته شد. چهار نفر از اعضای گنگسترها در این رابطه دستگیر شدند. با این حال تعدادی از تهیه‌کنندگان نگران آنند که موهان - حتی در حبس و زندان - راههایی برای گرفتن بدهی کلان خود پیدا کند.

مرگ شتی همراه با قتل سه نفر دیگر از دست اندرکاران صنعت سینما در یک سال اخیر، باعث شده بسیاری از فیلمسازان هندی در رابطه با نوع رابطه‌شان با جنایتکاران دنیای زیرزمینی به تفکر مجدد بپردازند. بانکهای مختلف کشور پول چندانی به صنعت سینمای کشور که نیاز به ۸۵۰ میلیون دلار دارد نمی‌دهند، و سینمای هند - برعکس تعدادی دیگر از کشورهای صادرکننده فیلم به جهان - از سوبسید دولتی بهره‌مند نمی‌شود. به همین دلیل تهیه‌کنندگان مدت زمان طولانی‌تری است که برای تأمین هزینه فیلمهای خود به پول بازار سیاه مراجعه می‌کنند.

گنگسترهای سینما دوست، مثل موهان خیلی خوشحال بودند که وارد یک چنین فعالیتهایی شوند. همکاری با صنعت سینما نه فقط راهی مطمئن برای کسب سود و درآمدهای بیشتر (در فعالیتهای خلاف قانون خود) بود، بلکه پای آنها را هم به بالیوود باز می‌کرد. تا زمانیکه داود ابراهیم چهره سرشناس مافیای زیرزمینی در سال ۱۹۹۳ (پس از وقوع یک سری بمب‌گذاری در بمبئی) محفی شود، در فاصله بین دویی و هند مدام در حال سفر بود. یکی از تهیه‌کنندگان می‌گوید: «ما در تمام جشنها شرکت می‌کردیم. حتی در آنهایی که پولی از باب آنها دریافت نمی‌کردیم. هیچیک از دست اندرکاران صنعت سینما قصد ناراحت کردن او را نداشتند، تو نمی‌توانی و نمی‌خواهی این آدمها را رنجیده خاطر کنی.»

قیمت دل آزرده کردن این نوع آدمها می‌تواند گران باشد. مانی واتنام یکی از کارگردانان موفق هند چند سال پیش با یک بمب پستهای در داخل اتوموبیلش روبرو شد. علت این کار این بود که او در فیلمش صحنه‌ای را گنجانده بود که مطابق میل یکی از گروههای گنگستر نبود. دو سال قبل مشابه چنین کاری را با یک کارگردان و بازیگر کردند. در بمبئی گنگسترها فیلمنامه‌نویسان را تهدید کردند که مراقب قصه‌ها و نوع دیالوگهایی که در کارشان به کار می‌برند، باشند. در برخی از فیلمهایی که توسط گنگسترها سرمایه‌گذاری می‌شود، آنها هستند که بازیگران اصلی فیلم را انتخاب می‌کنند. راجشندرا سینگ بابو یکی از فیلمسازان سرشناس بنگلور می‌گوید: «باور کنید، همه اینها واقعیت دارد. سر صحنه فیلمبرداری، این آدمکشا در کنار فیلمسازان می‌ایستند، اسلحه‌شان را در هوا تکان می‌دهند و می‌گویند: امروز، شما باید این صحنه را فیلمبرداری کرده و تمام کنید.» تولید این نوع فیلمها هم کار مشکلی نیست و برای تولید آن به هنر چندانی هم نیاز

اطلاعات کامل سینمایی ایران و جهان در نرم افزار دستیار فیلم

اطلاعات کامل فیلمهای ایران
از آغاز تا سال ۱۳۷۵

اطلاعات کامل سینمای برتر جهان
تا سال ۱۹۹۶

اطلاعات کامل از موضوع فیلم،
کمپانی سازنده، نام کارگردان،
بازیگران، عوامل تولید، زمان
ساخت، جوایز و کلیه اطلاعات
سینمایی

مشاورین سیستم آراء (سهامی خاص)

شرکت مشاورین سیستم آراء تهران
۸۰۱۲۷۰۱ - ۸۰۱۲۷۰۲۷ - ۰۲۸۶۹۶

شرکت انفورماتیک آراء اصفهان
۲۳۹۲۷۳ - ۲۳۸۲۹۶

شرکت خدمات کامپیوتری آراء مازندران
۰۱۵۱ - ۰۵۲۱۵۵

مرکز کامپیوتر آراء فیروزکوه
۰۲۲۴۹ - ۰۴۷۵۲

شرکت رقم پرداز ارومیه
۰۴۴۱ - ۰۴۵۲۱۸

در هند، گنگسترها فقط سوژه‌های برای فیلمهای سینمایی نیستند. آنها همچنین روی فیلمها سرمایه‌گذاری می‌کنند، کارگردانی این فیلمها را انجام می‌دهند و حتی به عنوان بازیگر در آنها هم ظاهر می‌شوند! در سالهای اخیر تعداد کسانی که از دنیای مافیای زیرزمینی برای ایفای نقش وارد صنعت سینما شده‌اند، افزایش یافته است.

و ثروتمندان می‌باشند - از دست می‌دهد. سپس تصمیم می‌گیرد نبرد سنگین و خشن را شروع کند.

فیلمهای هندی وقایع نگار حرکت انتقام جویانه قهرمان فیلم، قبل از دستگیری یا کشته شدن اوست. (هنوز هم با وجود حضور گنگسترها در صنعت سینما مسأله تقدیر الهی و کيفر الهی در فیلمهای هندی به حیات خود ادامه می‌دهد).

راکش روشن تهیه کننده اهل بمبئی می‌گوید: «امروزه در مردم، خشم و عصبانیت فراوانی وجود دارد. آن چیزی را که آنها در زندگی واقعی خود نمی‌توانند انجام دهند، در فیلمهای سینمایی جستجو می‌کنند.»

با این حال تعدادی از فیلمهای خوب هندی می‌توانند خارج از چارچوب تسلط گنگسترها بر صنعت سینما، تهیه و تولید شوند. فیلمسازانی مثل مانی راتنام و آدور گوپالا کریشنان تلاش می‌کنند ادامه دهنده راه استادان دههای سینمایی ساتیا جیت وای باشند. این در حالی است که آنها می‌دانند بخش وسیعی از تماشاگران سینما طرفدار خشونت موجود در فیلمها هستند.

با این حال پرفروش‌ترین و موفق‌ترین فیلمهای سه سال اخیر سینمای هند ملودرامهای خانوادگی و یا قصه‌های عاشقانه بوده‌اند. در بنگلور تماشاگران به گرمی از فیلم آمریکا، آمریکا ساخته ناگایتهالی چاندرا شکار استقبال کردند. فیلم، قصه چگونگی انطباق مهاجرین هندی با زندگی تازه‌شان در آمریکا است.

کارگردان این فیلم اصرار دارد که هیچ پولی از سوی مافیای زیرزمینی برای تولید فیلم در اختیار او گذاشته نشده است. و شاید به همین دلیل است که هیچکس در این فیلم با اهره برقی تکه‌تکه نمی‌شود.

بی. بی. آشوک یکی از صاحبان سینما در بنگلور می‌گوید: «تمام اعضای خانواده‌ها می‌خواهند این فیلم را ببینند. از پدر و مادر بزرگها تا نوه‌ها راهی سینماهای نمایش دهنده فیلم می‌شوند. چون فیلم یک چیز کمیاب است و تعداد زیادی فیلم مثل آن در عرض سال تولید نمی‌شود. منتقدین تخمین می‌زنند که بین ۷۵ تا ۸۵ درصد فیلمهای جدید هندی بیشتر از آنکه به سوی کمدهی پروند از خشونت پیروی می‌کنند.»

این اواخر صنعت سینمای هند با وضعیت تازه‌تری روبرو شده است؛ با وحشت‌نازاده سانسور از حذف صحنه‌های فیلمها، حالا گنگسترها هستند که سانسور را اعمال می‌کنند. در یک نمایش علنی، چاتوشکیل یکی از سردمداران مافیای زیرزمینی به ناظم ریزوی هشدار داد فیلم تازه‌اش را روانه اکران عمومی نکند. قصه فیلم ریزوی به درگیریهای سال ۹۲ که منجر به کشته شدن صدها نفر شد می‌پردازد. گنگسترها می‌گویند نگرانی و وحشت شکل این است که اکران عمومی فیلم دوباره نفرت عمومی را در سطح وسیعی برانگیزاند. شکل در گفتگویی با تایم به صراحت می‌گوید: «اگر فیلمساز اهمیتی به حرف من ندهد من او را می‌کشم.»

■ میناکشی گانگولی

تایم، ۱۹ مه ۱۹۹۷

نیست. یکی از مسئولین اداره سانسور در بنگلور می‌گوید: «آنها به فیلم به عنوان یک کالا نگاه می‌کنند و نه یک اثر هنری. آنها فقط به دنبال اکشن و خون هستند.»

از قرار معلوم هدف اصلی، کسب تعداد بیشتری از تماشاگران است. هرچند که در صنعت سینمای فیلم هر کشوری پوچی و غرور می‌تواند یک نیروی پر قدرت باشد. حداقل برای یکبار، گنگسترهای عالم واقعیت نقش خودشان را در یک فیلم بازی کرده‌اند. پلیس در ساعات غیرکاری در بنگلور یک فیلم بسیار پرفروش کانادایی زبان (یکی از زبانهای محلی هند) به نام امم را تماشا می‌کند. او در فیلم سیزده تن از جنایتکاران عصبی شهر را می‌بیند. اینها گنگسترهایی هستند که اخاذی می‌کنند، آدم می‌کشند و در بسب‌گذاریها شرکت دارند.

راوی بلاگر سردبیر یکی از مجلات محلی که ترتیب حضور سینمایی اوباشان را روی پرده داده است، حس بزرگ آنها را چنین توصیف می‌کند: «آنها اسلحه‌هایشان را به گوشه‌ای پرت کردند و گفتند از حالا ما آدمهایی خوب شدیم.» بله، این تأییری است که بازی در یک فیلم می‌تواند بر روی آدمها بگذارد! او ادامه می‌دهد: «نیروی پلیس خشمگین بود ولی کاری از دستش بر نمی‌آمد. اما آنها چه می‌توانستند بکنند؟»

اما لذت از حضور در فیلمها مدت زمان زیادی طول نمی‌کشد. یکی از اعضای اداره سانسور چنین توضیح می‌دهد: «درست ده دقیقه بعد از اینکه من از اداره به خانه برگشتم، با تلفن‌های تهدیدآمیز روبرو شدم. چرا؟ چون تعدادی از صحنه‌های فیلم را حذف کرده بودم.»

دست اندرکاران داخلی صنعت سینمای هند از این شکایت می‌کنند که جنایتکاران خشونت خود را بر روی فیلمهای هندی آزمایش می‌کنند. شوری کار تا آن حد است که حتی تماشاگرانی که طرفدار فیلمهای پرخشونت و سراسر خونریزی هستند، از این کارها ابراز انزجار می‌کنند. تازه‌ترین حرکت گنگسترها به گفته منتقدین و فیلمسازان سرشناس، نمایش تجاوز به عنف و کشتادن زنان باردار به روی زمین است.

دی. آن. سوپا راثو منتقد فیلم می‌گوید: «در کشور ما زن حرمت و اهمیت زیادی دارد. اما امروزه در روی پرده سینما، زنان غالباً موضوعی برای سوءاستفاده و آزارهای جنسی هستند.» یکی دیگر از منتقدین اشاره می‌کند که در فیلمهایی که با حمایت و سرمایه مافیای زیرزمینی ساخته می‌شوند، آدمهای شرور و منفی، پلیس‌ها و سیاستمداران را می‌خرند و راهزنان همه به صورت رابین هود به نمایش گذاشته می‌شوند. این نوع تصویرگری شاید کمی درست و قانونی باشد (بسیاری از هندیها از حرص و طمع برخی سیاستمداران و خشونت برخی از پلیس‌ها دلگیر و آزرده‌خاطر هستند) اما نتیجه‌ای که از این کار گرفته می‌شود همیشه همان است: قهرمان فیلم علیه ظلم به پا می‌خیزد و با نابودی ستمکاران داد مظلومین را می‌ستاند.

گرچه ممکن است جنایتکاران کاملاً به دلیل افزایش خشونت در فیلمهای هندی مورد سرزنش قرار گیرند، اما منتقدین می‌گویند خشونت در فیلمهای هندی رو به افزایش است. نقطه اصلی این امر قابل پیش‌بینی است: مرد جوان خشمگین خون‌سردی‌اش را به دلیل وقوع حادثه‌ای - که مسبب آن می‌تواند نیروی پلیس، سیاستمداران و یا ملاکین